

Um 100 tónleikarar og sangarar vera við á konsert um vikuskiftið.

Stórsligin symfonikonsert

Føroya Symfoniorkestur saman við solistum og stórum kóri framførir Requiem av W. A. Mozart í Christianskirkjuni leygardagin 5. november kl. 16.00 og sunnudagin 6. november kl. 16.00 í Norðurlandahúsinum.

Dirigentur: Kjell Seim úr Noreg. Kórvenjing: Olavur Jøkladal. Solistar: Helga Botne, Noreg, sopran. Laurq Nykänen, Finland, alt. John Lauritsen; Danmark, tenor. Thomas Thøamsson, Island, bass.

Eitt requiem er ein deyðsmessa, og orðini stava frá inngangsorðunum í katólsku bønini »requiem aeternam dona eis« (gev teimum æviga hvílu). Seinasta verk sít, Requiem, legði Mozart eftir sær uttan at fáa fullført tað.

Um upprunan til verkið verður søgd tann kensluborna søgan, at í juli mánaða 1791, meðan Mozart var í holt við »Gandafloytna«, kom eitt kveldið ein honum ókendur maður í longum, gráum kappa á vitjan; maðurin hevði við sær eitt loynibraev, sum snúði seg um at fáa Mozart at skriva eina deyðsmessu. Hvussu messan var og hvat innihald, skuldi Mozart sjálvur avgera; men hann mátti ikki royna at finna fram til, hvør hevði biðið um messuna. Illa fyri av sjúku var Mozarti dátt við av hesi vitjan og áheitan, og honum kom tað fyri, sum vóru hetta eini bød »handan reyn«, og sum heldur vóru ein áheitan um at fara undir egnu deyðsmessu sína. Henda áheitan man hava vakt djúpar hugsanir í hugaheimi hans og givið honum kenslu av serligari ábyrgd. Í tilfari sálarligari støðu er ikomið ella sprottið seinasta verk hansara, eitt verk við einum tilfukum gudabornum yvirbrá, sum hetta stórmenni enn ikki hevði fingið fram í fyrri verbum.

Tann loyndarfulla søgan um, hvussu hetta verk varð til, hevur ivaleyst gjørt stítt, at verkið er vordió so umhildið. Men aftan fyri hesa legendu, vísti tað seg seinni, at finnast ein rættluga verulig hending. Hin fremmandi, sum kom við áheitanini um at skriva eina deyðsmessu, og samstundis legði gjaldið á borið, var bødberi frá einum sera tónleikahugaðum greiva, Walsegg, sum ofta hevði biðið um verk frá navnfrumum tónasetarum, og síðani givið tey út sum síni egnu. Hetta var so tann turrisligi veruleikin aftan fyri ta søguna.

Ein djúp sorg fyllir fyrsta partin av requiem, bønini um æviga hvíld teirra farnu. Fagottir og bassethorn ella klarinettrir bera fram við kúran og klagan tað álvarsama requiemtemaið, og fyra næstan beiskar akkordir frá basúnunum enda inngangin.

Við einum dørpum forte koma kórredðimar inn og fletta seg við requiemtemaið, meðan strúkararnir fylgja við bønandi synkopum. Í stuttum millumspæli veksur hetta sorgarlyndi, og

í sopranunum ljómar logandi »et lux perpetua luceat eis« (og tað æviga ljósið lýsi fyri teimum) og síðani »slóknar« tað spakuliga í ljóðliga kórinum. Sera stórbarur er næsti partur av dupultfugaini, har orðini *Kyrie eleison* (harri, várkunnna teimum) og *Christe eleison* (Kristus, várkunnna teimum) sameinast í hesi sörbæru dupultfugaini. Ein serkend órógv merkist í sambandi við hetta hugalag, ein angist, sum um tú hevur varhugan av tí komandi ræðslu.

Í øðrum satsi, *Dies irae* (vreiðinnar dagur) kemur dómadagur við allari sínari megi yvir okkum, og við hvössum yvirbrá seta inn kórredðimar. Men tað vakra og tignarliga lagið í basúnini, í triðja satsinum, *Tuba mirum* (dómadagsbasúnin) gevur okkum varhugan av, at Mozart hevur ætlað at givið okkum myndina av einum mildum dómara. Satsurin verður framfördur bert av teim fyra solistunum.

Fjórdi partur, *Rex tremendae* (tann veldigi kongur) har kórið syngur, ber dóm av tignarligum veldi; bert seinastu taktimar av hesum satsi eru ein eyðmjúk bøn um frelsu.

Recordare (hav meg í huga) í fimta satsi er eitt tað vakrasta petið í verkinum. Tað er sett upp sum ein rondo, og ikki minst eru tað teir djúpu klarinetónarnir, sum eru við til at skapa henda vakra ljóðdám.

Sætti satsurin, *Confutatis maledictis* (støðga teimum, sum ilt tosa) byrjar við mansrøddum við ógvusligum stevi, sum skal avmynda kvøl teirra glataðu, meðan kvinnurøddimar

innimillum við blifari røddum biðja um at tey verða roknað millum teirra bjargaðu. Alt kórið endar við eini bøn um frelsu.

Sjeyndi satsurin, *Lacrimosa dies illa* (dagurin við sárligum gráði) ber av øllum í vakurleika. Tað blíða, talandi lagið, sum ongantíð gerst kensluhugað, verður roknað sum eitt tað inniligasta og størsta, Mozart skapti. Her vilja kørir menn vera við, at Sussmayer hevur skrivað ein part av hesum, men eftir ávísing frá Mozart.

Nú kemur tað sokallaða

offertorium, sum í hesum verkinum er í tveimum satsum. Fyrri satsurin, sum er tann áttandi, *Domine Jesu* (kongurin Jesus) er ein bøn um, at tey deyðu ikki verða verandi í deyðsríkinum, men av erkainglinum Michael verða leidd til teir ljósu bústaðir, sum einaferð vóru lovaðir Abrahami og hansara eftirkomarum. Satsurin endar við orðunum: »quam olim Abraham promisti«.

Níggjundi satsur, *Hostias* (kvöldmáltíðin) verður sungin av kórinum einsamalt og satsurin endar við somu orðunum um lyftið, sum varð givið Abrahami.

Tíggjundi satsurin, *Sanctus* (heilagur) er sera stuttur, men sigandi við teirri stuttu hosiannafuguni; haðani hevjar seg tað kenda, *Benedictus*, (vælsignaður veri tú) sum solokvariet.

Seinasti satsurin, *Agnus dei*, (tú, Guðs lamb) er fyltur av djúpari gudsóttan; í eyðmjúk níg tey trúgvandi fyrri miskunnsemi Guðs. Sum endi ljóma til orðini »cum sanctis tuis in aeternum« (Saman við tínum heilagu í allar ævir) í eini dupultfugu úr byrjanini. Menn hava hugsað um, um Mozart skuldi havt gjørt hetta við eini serligari ætlan, ella hetta hevur Sussmayer gjørt sum eina neyðloysn, fyri at koma burtur úr verkinum. Tann spurningurin verður standandi.

Ein svørt og hvít lagna

Boris Gulko, - eingin lagna hevur verið meiri svørt og hvít enn hansara. Fyrst vann hann sovjetiska meistarskapin. Søkti um útförðarloyvi til Ísrael men fekk leikbann frá kommunistunum í staðin. Meðan hann biðaði eftir svári og mikudagin, í seinastu viku, vann Gulko USA meistarskapin í Key West.

Tilvera hansara hevur verið vend upp og niður, og Gulko gjørdist gráherdur fyrri tíðina. Leikbannið hevur helst forðað honum í at rokka ein dyst um HM. Heppið fyrri Kasparov og Karpov.

Hóast síni 47 ár hevur Boris Gulko nevniliga eina stóra plus skoru móti teimum báðum. Eftir, at hann í 1986 búsettist í USA, hava avrikini hjá natúr talentinum verið upp og niður. Í fjør varð hann "jumbo" (l.v.s. aftastur) við USA meistarskapin og í ár vann Gulko í stórum stíli. Hyggjið bara at hesum talvinum:

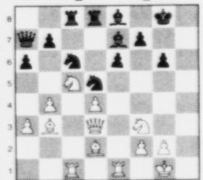
Hvítur: Boris Gulko
Svartur: Gregory Kaidanov

1. c4	c6
2. e4	d5
3. exd5	Ríff
4. d4	cx d5
5. Ríe3	e6
6. Ríff3	Be7
7. cx d5	Ríx d5
8. B d3	Ríe6
9. 0-0	0-0
10. Róe1	Bf6
11. a3	Bd7
12. Bc2	Róe8 ?!

Sað í bakspejilinum áttu Svartur ivaleyst at spælt: 12. - Ríx c3, so hevði Gulko ikki tann offiserin at leypa á við.

13. Ríe4	Be7
14. Fd3	g6
15. Bd2	Fb6
16. b4!	Rófd8
17. Bb3	Be8
18. Róac1	a6
19. h4	Ríe7 ?!

20. Ríe5	Ríe6
21. h5	Fa7
22. hx g6	hx g6

Hvítur leikar.

23. Ríx e6 !

Mundi tað ikki vera so, at varhugin var nóg mikið til at Gulko offraði? Frúgvn hjá Kaidanov er parkerað á a7. Svarti Kongurin hevur eigan kjans, ikki meiri enn eitt kavablak hevur í reins-unareldinum.

23. -	fx e6
24. Róx e6	Bf7
25. Ró x g6+!	Kf8

Viðmerking:

Ella frábrigdi 1:

25. -	Bxg6
26. Fxg6+	Kh8
27. Fh5+	Kg7
28. Bh6+	Kh8
29. Bf8+	Kg8
30. Bx d5+	Róx d5
31. Fx d5+	Kx f8
32. Ríe5	
og Hvítur vinnur.	
26. Róh6,	Ke8
27. Róe1	
og Svartur gavst.	

Ög frábrigdi 2:

27. -	Bg8
28. Fg6+	Kd7
29. Bx d5	Fx d5
30. Bg5	Kc7
31. Bx e7	Ríx e7
32. Fg3+	Kd7
33. Fd6+	Kc8
34. Fx e7+	mát

Endaliga kappingarstøðan, í ovara enda gjørdist henda:

1. GULKO 9,5 av 13
2.-3. Seirawan, Christiansen 8
4.-6. Benjamin, Shabalov og Yermolinsky 7,5 stig

Kelda: Bjarke Kristensen í "Det Fri Aktuelt" 29.10.1994

Nýtt musikkanlegg

Spildurnýtt óbrúkt KENWOOD musikkanlegg selist við øllum fyrri kr. 6.500. 1 ára garanti. Kostar nýtt kr. 8.500 - sparið kr. 2.000.

Tlf. 10930

ROKKJALLARIN

Vit átaka okkum at selja fyrri fólk.

Eisini keypa vit deyðsbúgv.

ROKKJALLARIN - Tlf. 11990

Tinghúsvegur 40-31 100 Tórshavn

Blindastovnur Føroya

hevur opið mánadag-fríggjadag kl. 9-16.
Telefonnr: 18222 og 19288.

Læknaval

Tey, ið ynskja at skifta lækna frá 1. jan. 1995, eiga at siga frá nú og í seinasta lagi 30. november 1994.

Havnar
Sjúkrakassi